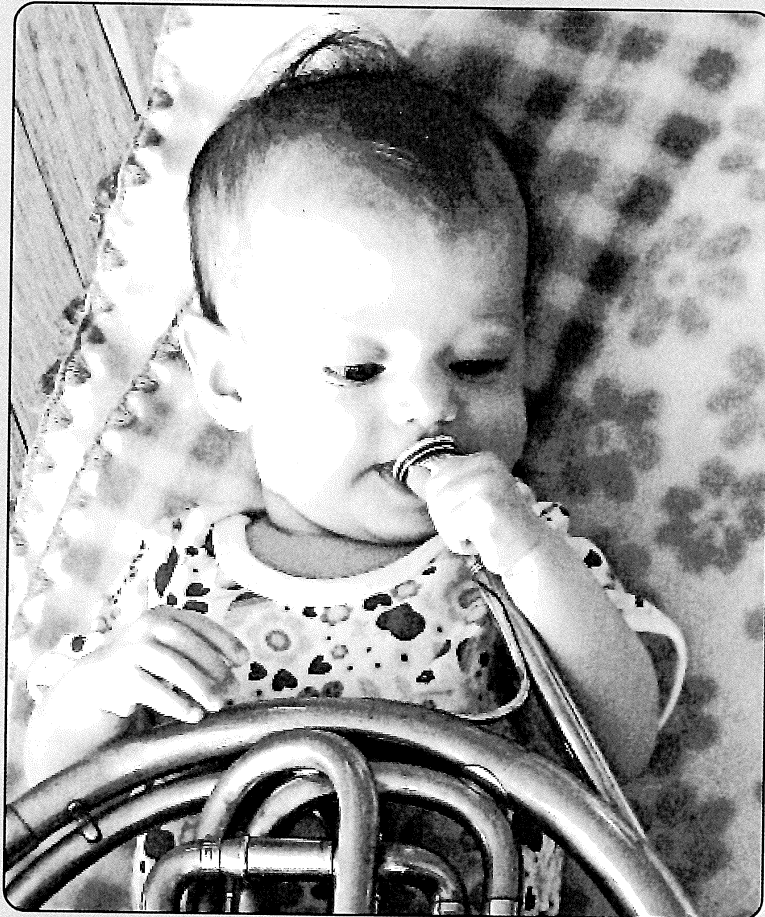

D Movitz

Svenska Hornsällskapets medlemstidning

Nr 27, december 2008

INNEHÅLL

Ordföranden har ordet.....	3
Hört och hänt.....	3
Kalendern.....	3
Vad hände på hornfrossan?.....	4
Stockholms läns blåsar- symfoniker.....	6
lärarintervju, Petra Nyberg.....	8
Anders Emilsson.....	9
Läsårets nybörjare.....	11
Hornäventyr på Island.....	12
Från dröm till verklighet.....	14
Hornkvartett i Hagaparken.....	15
Eije Högberg.....	15

STYRELSE

Britt-Marie Jonsson
ordförande & hemsideredaktör
0709-997870
bmjhorn@telia.com

Malena Andersson, kassör
0707-502618
malenaandersson@passagen.se

Johanna Hernell, sekreterare
070-5245426
johanna.hernell@comhem.se

Jonatan Olofzon,
ordinarie
0709-727218
jonte_ozon@hotmail.com

Kristin Axelsson, suppl.
tottie_parlan@hotmail.com

Erik Håkansson, suppl.
eld.hakansson@gmail.com

Valthornsnyheter och tips på kommande
konserter tas tacksamt emot av
tidningsgruppen.
Kontaktuppgifter hittar du på sidan 2

På siten <http://www.free-scores.com> hittar man mängder av
noter: etyder, solostycken och ensemblemusik för olika
instrument. Allt är nedladdningsbart som pdf-filer!

BLI MEDLEM!

Är du inte redan medlem, eller känner du
någon som borde vara det?
Medlem blir man genom att betala årsavgiften
200 kr
100 kr (stud.)
eller 300 kr (familj)
till pg 58 31 07-8.

Kom ihåg att ang namn och adress på
inbetalningskortet!
Meddela e-postadress om du önskar
föreningens e-brev.

TIDNINGSGRUPPEN

Sofia Nygren
Skarphagsg. 27, 603 64 Norrköping
011-17 27 33
073-930 97 68
sofianygren@hotmail.com

Hans-Erik Holgersson
Väderkvarnsbacken 33, 352 56 Växjö
0470-72 86 36
0730-62 52 91
hans-erik.holgersson@vxu.se

Petra Nyberg
Köpenhamngatan 22, 164 43 Kista
08-703 91 02
0734-04 18 24
semlan@bredband.net

Manusstopp 1/4-09

UTGIVARE

Svenska hornsällskapet

TRYCKERI

Litorapid AB, Göteborg

FRAMSIDA

“Gerda Amanda Englund”
Foto: Björn Englund

www.svensk horn.se

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Bästa vänner.

Vilken fantastisk hornfest det blev på Island. Det var särskilt roligt att vi var väl representerade till antal från Sverige. Island bjöd på fantastiskt väder och fantastiska konserter. Vi fascinerades av den isländska naturen, att bada i Blå Lagunen var en upplevelse vi kommer att minnas länge. Island har så många varma gästvänliga människor. Alla som deltog i utflykten på söndagen fick uppleva denna gästfrihet, vi blev alla inviterade till Torkell Joelsson en av hornisterna i Islands Symfoniorkester. Vi fick också möjlighet att lyssna på orkestern då de bl a spelade Alpsymfonin och Till Eulenspiegel. Naturligtvis var även Strauss Hornkonsert nr 2 med Radovan Vlatkovic som solist en glädje att lyssna på.

Många deltog i Hornfrossan i Stockholm i oktober, och vi gratulerar till en lyckad hornhelg.

Nu planerar vi vårt årsmöte som blir i jan/februari i Göteborg. Fröjdis kommer att delta och förhoppningsvis även Markus Maskuniitty. Mer om detta på vår hemsida så småningom.

Det börjar närma stunden då denna styrelse tackar för sig. Efter årsmötet är det dags för Stockholm att ta över styrelseuppdraget som sträcker sig över tre år. Tre år går fort när man har roligt. Vi kan väl erkänna att vi inte haft all tid i världen att ägna åt hornsällskapet, men vi har kämpat på så gott vi har kunnat. Det känns viktigt att jobba för att hålla intresset för hornet vid liv. Vi har haft tankar om att fortsätta arbetet i väst som någon slags underavdelning, men inga former för detta har ännu utkristalliserats. I form av en ungdomsförening har vi startat ett samarbete mellan RUM och Hornsällskapet. Detta för att särskilt värna om våra yngre medlemmar. En av hornsällskapets ledamöter fungerar som ordförande i ungdomsföreningen. Ännu har den dock inte mer än startats.

Det har varit en rolig tid med Hornsällskapet och vi i den avgående styrelsen tackar för oss och önskar Stockholm Lycka till.

Britt-Marie Jonsson

KALENDERN

31 jan - 1 feb 2009 Svenska Hornsällskapets årsmöte i Göteborg.

18 och 19 mars 2009 Schumanns konsertstycke för 4 horn framförs av de filharmoniska hornisterna Markus Maskuniitty, Anna Bengtsson, Kristofer Öberg och Magnus Franzén tillsammans med Kungliga Filharmonikerna. Konserthuset, Stora salen kl. 19.30

21 mars 2009 Radovan Vlatkovic spelar Strauss 1:a hornkonsert med Malmö operaorkester, dirigent Joseph Swensen. Malmöoperan kl. 18.00

18 april 2009 Sören Hermansson framför B Tommy Anderssons Hornkonsert med Kungliga Filharmonikerna. Konserthuset, Stora salen kl. 15.00

2-7 juni 2009 Det 41:a internationella hornseminariet hålls på Western Illinois University, Macomb, USA

HÖRT OCH HÄNT

Marie Samuelssons hornkonsert kommer att uruppföras av Sören Hermansson och Blåsarsymfonikerna under våren 2009. Hermansson kommer sedan att framföra konserten tillsammans med blåsorkestrarna i Linköping, Visby, Göteborg och Karlskrona.

Snart är det dags för Svenska Hornsällskapets styrelse att flytta. Nästa styrelse kommer att ha sitt säte i Stockholm med omnejd. Även tidningsgruppen söker fler medlemmar, och där spelar det ingen roll vilken landsända man bor i. Vill du nominera dig själv eller någon annan? Hör av dig till valberedningens ordförande Annamia Larsson på annamialarsson@hotmail.com senast den 15 januari 2009.

Vad hände.....

Text: Sofia Nygren Foto: Lars-Thomas Heggstad och Eva Aronson.

”Hornfrossa” ägde rum i Stockholm den 4-5 oktober. Evenemanget samlade närapå hundra hornister i alla åldrar, som tillsammans deltog i workshops, seminarier och ensemblespel. Det hela avslutades med en stor konsert i Berwaldhallen med världssolister och en sjuttio man stark hornkör ackompanjerad av Stockholms Läns Blåarsymfoniker. Hornfrossan arrangerades av SLB och Länsmusiken i Stockholm i samarbete med RUM och SOF.

Solister på Hornfrossan var Radovan Vlatkovic, Sören Hermansson, Lisa Ford och Annamia Larsson. Tillsammans med Blåarsymfonikerna under Christian Lindbergs ledning framförde de Schumanns Konsertstycke för fyra horn samt ett nyskrivet verk för två horn av Anders Emilsson. Den sjuttio man starka hornkören leddes av Jonas Dominique. Förutom att spela kunde deltagarna lyssna på workshops med Ib Lanzky-Otto, Kerstin Ripa, Petter Carlsson, Anne-Marie Sundberg och Radionsymfonikernas hornsektion. Dessutom fanns flera utställare på plats, bl. a. Brasspecialisten och Dürk. Lördagskvällen avslutades med fest och underhållning med Håkan Nykvists Horncraft och Staffan Lundén-Welden/Petter Carlsson.

Trajanus Scherlund, Järna, ladugårdsmedhjälpare/fritidshornist
- Jättehärligt, underbart, mäktigt! Det har varit många bra föredrag, masterclasses och framträdanden.

Eva Rubensson-Berg, Östhammar, musiklärare
- Organisationen har varit helt perfekt, inte mycket ”dötid”. Det har varit jätteroligt att lyssna på repen och seminarierna. Jonas Dominique gjorde ett bra jobb som repetitör för hornkören.

Rolf Nykvist, Stockholm, musiker
- Det är bra att man slår ett slag för hornet och att alla grupper är med: amatörer, musiker och ungdomar. Jag tror att det är inspirerande för de unga att få höra Radovan. Det har också varit en bra blandning av programpunkter.

VAD TYCKER DU OM HORNFIROSSAN?

TIPS!

Om du ännu inte har upptäckt <http://www.youtube.com> så rekommenderar Movitz ett besök å det snaraste. Här kan man spendera många timmar framför datorn och se roliga, intressanta och lärorika filmer. Movitzredaktionen föreslår sökorden:

“horn solo”

“horn concerto”

“hornkonzert”

“french horn jazz”

“french horn quartet”

“french horn choir”

“cor naturel”

Man kan förstås också söka direkt på olika hornisters namn. Mycket nöje! Naturligtvis finns det film från hornfrossan också!

FEMTON MINUTER MED RADOVAN

Movitz fick en pratstund med Radovan Vlatkovic under Hornfrossan. Det blev ett öppenhjärtigt samtal om allt ifrån hornets framtid till hem och familj.

-Vad är dina intryck från Hornfrossan hittills?

Orkestern (Stockholms Läns Blåsarsymfoniker) är underbar, det är en dynamisk och energifylld ensemble. Och inte nog med det, hela huset sjuder av aktivitet! Jag gillar att det är så många unga här och spelar Mozart och popmusik i den stora ensemblen. Hemma hos mig brukade vi ofta lyssna på ABBA!

-Berätta om dubbelkonserten av Anders Emilsson som du och Sören Hermansson uppför.

Det är ett verk som, i likhet med Hornfrossan, kombinerar det bästa av gammalt och nytt. En extra krydda är ju att Anders Emilsson är klarinettist i orkestern. Sören träffade jag för första gången igår, men det har inte varit svårt att "hitta varandra" musikaliskt eftersom jag hört inspelningar med honom förut som jag gillat.

- Vad har du annars på gång nuförtiden?

Närmsta projektet är faktiskt att åka till Norge, haha, dit tar jag med mig familjen också. Men sedan är det undervisning som tar upp ganska mycket av min tid. Exempelvis kommer jag att ha en utbytesstudent från Sverige, Jonatan Olofzon, som elev i Zürich i höst. Den tid som blir kvar konserterar jag och spelar kammarmusik. Ett spännande projekt som jag påbörjat i år och kommer att fortsätta uppträda med under 2009 är Pendereckis hornkonsert. För Sveriges del är det Malmö 21 mars som gäller, då kommer jag och spelar Strauss 1:a.

- Här i Sverige upplever vi på vissa håll att den klassiska musiken tappar mark och att det blivit svårare att rekrytera ungdomar till orkesterinstrument

såsom horn. Hur ser det ut på andra håll i världen som du besöker?

Det går åt två håll. Å ena sidan är den klassiska musiken mer tillgänglig och populär än någonsin. Många orkestrar drar fulla hus och konkurrensen till varje orkesterjobb är hård - där råder det ingen brist på hornister. Å andra sidan ser jag ibland att den yngre generationen föredrar andra genrer. Ta mina sex barn till exempel - de delar inte alltid min musiksmak, det är mycket som konkurrerar. Jag tror vi vuxna måste vara väldigt öppna för nya sätt att använda hornet, inte minst genom att låta våra ungdomar spela sin egen generations musik på horn. Det är också viktigt att poängtera förtjänsterna med att spela ett instrument. Exempelvis läste jag just en studie som visar att musik hämmar aggression. Sådant är viktigt att ta upp, särskilt när man pratar med dem som bestämmer.

- Har du några tips till de ungdomar som vill satsa på en karriär som hornist?

Spela mycket ensemble! Det är roligt och man får den rätta känslan i musiken. När du väl smittats av musikglädjen, sitter den i hela livet!

Text: Sofia Nygren

Radovan Vlatkovic

Forts sid 13

Stockholms Läns Blåsarsymfoniker

Denna gång har vi riktat intervjufrågorna mot hornisterna i Stockholms Blåsarsymfoniker. Movitz fick tag på Anita Andersson och Staffan Lundén-Welden, som fick svara för hela sektionens räkning. Förutom dessa två spelar också Göran Hülphers i orkestern samt Kerstin Ripa, som har ett långvik. Staffan, Göran och Anita har spelat tillsammans i orkestern sedan tidigt 90-tal och Kerstin är inne på sin andra säsong.

Blåsarsymfonikerna har en lång historia bakom sig som nu varat i 100 år. Det som började med en sextett har nu blivit Sveriges största professionella blåsorkester. Spelarenan har i grunden alltid varit Stockholms län, ibland runt om i Sverige men på senare tid även utomlands. Den nuvarande chefsdirigenten heter Christian Lindberg.

Spelar ni även i några andra ensemblekonstellationer?

- Ja, säger Anita. Jag spelar i orkesterns blåskvintett. Staffan, Göran och Kerstin spelar svensk oktett och sextett. Dessa tre ensembler har engagemang utspritt över hela säsongen. Ibland är det även serenadensembleproduktioner och i den ensemblen turas vi om att spela.

Hur ser en "normal" arbetsmånad ut?

- Vi arbetar halvtid i SLB. Vi gör normalt en eller två orkesterproduktioner som ingår i vår orkesterserie per månad. Till detta kommer orkesterns skolkonserter och ensemblekonserter. Vi samarbetar också med körer och solister och gör skivinspelningar och turnéer, men med mer oregelbundna intervaller. Vissa år har vi också turnerat med operaproduktioner. Vi kommer nog utomlands på turné i snitt vart tredje till fjärde år. I Sverige har vi varit på korta konsertresor i stort sett varje år i åtminstone tio år.

Finns det uppenbara skillnader i att spela i en hornsektion i en blåsorkester jämfört med en symfoniorkester?

- En hornsektion skiljer inte ut sig på samma sätt i en blåsorkester, tycker både Staffan och Anita. För att göra det tydligt; att spela mot en fond av klarinetter, fagotter och saxofoner utgör inte samma kontrast som att spela tillsammans med en stråksektion. I en symfoniorkester har du förmånen att vara hornist hela tiden medan du i en blåsorkester ibland ingår i en slags ställföreträdande stråksektion för att plötsligt byta till ett rent hornsolistiskt spel. I en blåsorkester måste du hela tiden vara medveten om vilken funktion du för tillfället har och kunna variera din klang mer än i en symfoniorkester.

- Detta innebär förstås att det är mycket mer krävande att spela rent orkmässigt än i en normal symfoniorkesterrepertoar, inflikar Anita. Å andra sidan har vi sällan lika utsatta solon som i solohornstämman i symfoniorkestern. Men, mycket är ju likt; att jobba med timing, intonation och balans behövs i båda sektionerna.

Den professionella blåsorkesterrepertoaren är ju fortfarande ganska okänd för de flesta. Vilka stycken har ni stött på som har varit roliga upptäckter, sett ur hornperspektiv?

- Det stycke som vi framförde under hornfrossan, Concerto for Two Horns, Winds and Percussion av Anders Emilsson, var definitivt en fullträff, säger Staffan. Bra och spännande musik som också var rolig att spela. Även vi tuttihornister fick ju ett litet soloparti i början av stycket. Annan musik som är rolig för oss hornister att spela är ju självklart Richard Strauss stora sonatiner för blåsare: Aus der Werkstatt eines Invaliden och Fröhliche Werkstatt.

Anita fortsätter: - Repertoaren i symfonisk blåsorkester är bredare än i den normala symfoniorkestern. Vi växlar näst intill obehindrat mellan klassisk opera, nyskriven och äldre originalmusik för blåsorkester, symfoniorkesterklassiker, storbandsrepertoar och den senaste filmmusiken. En stor fördel med blåsorkester är också att vi är relativt mobila och väderokänsliga och ganska enkelt kan konserteras på intressanta platser. Musikaliskt "memorable

moments" för mig har varit (bland många andra): Carmina Burana på Stortorget i Gamla Stan en augustikväll i skymningen, hela Bruckners sjunde symfoni i Storkyrkan och Verdis Maskeradbal på sommarturné med Stockholms Parkteater. Av originalmusiken är ju till exempel Messiaens "Oiseaux exotiques", Hindemiths "Konzertmusik", Stravinskys "Pianokonsert" och Mikael Råbergs "Magisk midsommar" riktiga pärlor, tycker jag. Dessa verk integrerar hornklangens i helheten på ett mycket fint sätt, förutom att det är vackert och spännande musik.

Var i orkestern sitter er hornsektion?

- Vi sitter till vänster om trumpeterna, längst ut till vänster (från dirigenten sett), mellan klarinetter och slagverk. Fördelar är att vi inte spelar rakt in i någons öra och att förstahornisten sitter relativt nära de andra

soloblåsarerna. En nackdel är att vi hamnar långt från saxofonisterna som sitter på motsvarande sida till höger och ofta har liknande stämmor. Vi har nog haft den här placeringen i åtminstone tio år, säger Anita.

Staffan fortsätter: - Hur man än flyttar omkring en orkester uppstår nya problem ifråga om att kunna höra varandra, för att inte tala om att man ibland får höra mer än vad man önskar. På mitt initiativ experimenterade vi under en period med att låta trumpeter och tromboner sitta längst fram, bakom dem på flankerna satt flöjt, oboe, klarinett och fagott och i mitten saxofoner och horn. Fördelarna var stora; vi slapp att ha en vallgrav mellan tromboner och klarinetter (vilket är nödvändigt eftersom ingen vill ha en fortissimo-trombon rakt i nacken). Eftersom vi kunde sitta närmare varandra blev

det också lättare att höra varandra och musicera tillsammans. Nackdelen var att direkt ljudet från trumpeter och tromboner var för starkt i förhållande till instrumenten bakom.

Vad händer närmast i orkestern?

- Närmast har vi en konsert med japansk musik på Nybrokajen 11 den 9:e november.

Men i övrigt fortsätter vi med att kämpa mot fördomarna som finns mot blåsorkester med de medel vi har; att hela tiden utveckla och förbättra vår spelmässiga och konstnärliga nivå samt att fortsätta göra spännande konserter. Inte i första hand med blåsorkestermusik utan framförallt med musik.

Movitz tackar för att Anita och Staffan tog sig tid för intervjun.

Text: Hans-Erik Holgersson

Fotnot: Länsmusiken i Stockholm har under några år hållit "frossor" för att lyfta fram de olika blåsinstrumenten. Närmast i tur står flöjt och trumpet.

Är ditt instrument försäkrat?

Musikinstrumentförsäkring

SOF har en mycket förmånlig instrumentförsäkring att erbjuda er som är medlemmar.

Försäkringen gäller skador som kan uppstå på väg till och från spelningar i hela Europa (EU och EES), men kan även kompletteras om du vistas i övriga delar av världen.

För mer information se www.orkester.nu

SVERIGE

ORKESTER
FÖRBUNI

Movitz besöker *Petra Nyberg* på musikskolan i Upplands Väsby.

Var utbildade du dig?

Jag gick på Ingesund under åren 1996-2000.

Hur länge har du jobbat med ditt nuvarande jobb?

Jag har jobbat som klasslärare sedan jag lämnade musikhögskolan, som hornlärare har jag jobbat i drygt tre år.

Hur många hornelever har du?

I Upplands Väsby finns det 8 stycken och i Stockholms innerstad är det 5. Tyvärr finns det inte så mycket tid att expandera på eftersom tjänsterna är så små.

Hur rekryterar ni elever?

Vi har något vi kallar för musikskolans grundkurs. Den riktar sig till alla som går i skolår 2. Där får barnen lära sig grundläggande musikaliska begrepp och de får en ganska gedigen instrumentkännedom i form av att de får prova spela ganska mycket. Förra året fick de sex lektioner fördelat på två stråk-, två brass- och två träblåsklasser. Dessutom bjuds alla treor klassvis in till instrumentdemonstration på musikskolan. Musikskolan har även ett öppet hus på våren, där man kan prova alla instrumenten. I våras hade vi en kompisvecka då eleverna fick bjuda in kompisar till lektionen, på det viset kom det en ny elev på horn. Lärarna får givetvis rekrytera själva också.

Hur ser orkesterstrukturen ut på musikskolan?

Efter novemberlovet startar nybörjarorkester. Sedan blir det en naturlig uppflyttning i och med att en ny nybörjarorkester startar varje år. De äldsta eleverna spelar i "Symfonisk band" - en sammanslagning av en vuxenorkester och musikskolans äldsta orkester.

Undervisar du i grupp eller enskilt? Har du någon hornensemble?

Jag har ingen fast hornensemble. Inför konserter brukar jag slå ihop elever och spela tillsammans. Jag har mest enskild undervisning, men en grupp med två killar i.

Vilket spelmaterial använder du? Funkar det eller behöver de kompletteras?

Jag låter eleverna spela i Blåsbus ett. De som använder skivan fortsätter i tvåan de andra i Trumpeten och jag, vilken enligt min uppfattning är en mycket bättre bok om man ändå inte använder skivan. Blåsbus behöver kompletteras med enkla låtar av Spanientyp" med hänsyn till notläsningsträning. Sedan tycker jag orkesterlåtarna är viktiga för de som vill. Det måste vara roligt

i orkester, men jag propsar inte på att öva dem, de får ansvara lite själva för att presentera orkesterlåtarna.

Finns det pedagogiska problem som du tycker är svåra att lösa?

När en elev inte kopplar tonhöjd med muskelrörelser, ambis, tycker jag att det känns ganska besvärligt. Jag brukar försöka "tvinga" ur dem C1 och F1 redan första lektionen. Om någon inte lyssnar på det de spelar, brukar jag, på ett skämtsamt sätt, rekommendera dem att plocka fram öronen ur byrålådan hemma och skruva fast dem ordentligt innan de börjar spela, det funkar ganska bra.

Med din utbildning i backspegeln, kände du dig förberedd inför ditt första jobb?

På horn kändes det helt ok. Däremot tror jag inte det finns någon utbildning som är tillräcklig för att möta verkligheten som klasslärare i musik. Det finns ingen möjlighet att vara förberedd på den verkligheten. (Ensam i musiksalen med 28 stycken 11-12 åringar.)

Framtida hornvisioner?

Min vision var att kunna jobba som brasslärare och rekrytera upp till ca 20-30 hornelever. Nu blev det inte så att jag fick något brasslärarjobb och jag tröttnade på klasslärargrejen, särskilt nu när det skall skrivas skriftliga intyg på alla elever, det blir ju mer än 400 stycken på en heltid. Nu utbildar jag mig till skärgårdskapten på Marina Läroverket i Stocksund. Målet är att kunna vara hornlärare och köra båt parallellt. Men visionen om de många horneleverna är nog aningen dimmad, nu är visionen att de få som finns ska bli riktigt bra och de är på god väg.

Hur gör du när en begåvad elev säger att hon/han funderar på att sluta spela?

Hör efter vad anledningen är och försöker åtgärda problemet. Man kan också låta eleven byta orkester till en annan orkester, med äldre musikanter i. Ordna en konsert så gnistan tänds på nytt kan nog funka också. Kanske mer ensemblspel istället för enskilda lektioner.

Stafettfrågan, som går till nästa nummers hornpedagog:

När bör eleverna själva äga sitt instrument? Hur motiverar man vikten av ett sådant ganska dyrt, men viktigt inköp?

Foto: Johanna Hernell

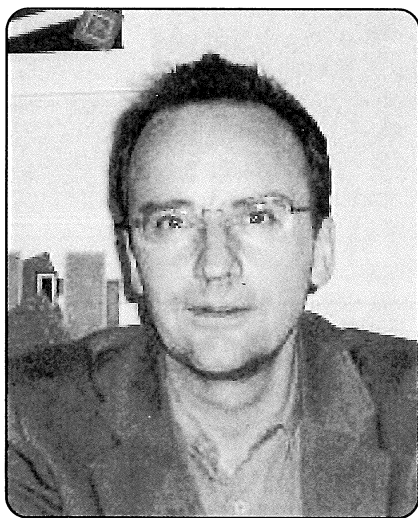

ANDERS EMILSSON

I samband med Hornfrossan i Berwaldhallen uruppfördes en nyskriven konsert för två horn och blåsorkester av Anders Emilsson. Han jobbar som klarinetttist i Stockholms Läns Blåarsymfoniker, men är också en högst verksam tonsättare. Movitz tog kontakt med honom och ställde några frågor kring hans hornkonsert.

Du arbetar ju både som klarinetttist och tonsättare. Innebär detta att du har skrivit mycket musik för blåsare?

Ja, det har jag. Först vill jag nämna ett aktuellt exempel: Körstycket *Vuolleh* som uruppfördes vid i Helsingfors i höst skrevs först som ett saxofonkvartettstycke. Det är byggt på sydsamisk jojk och att skapa ett körstycke av det kändes därför naturligt. *Pajso* från 1985 beställdes och uruppfördes av KammarensembleN och dess dåvarande dirigent Ansgar Krook.

Kompositör till en helt nyskriven konsert för två horn och blåsorkester.

Sören Hermansson och Radovan Vlatkovic spelar Emilssons verk för två horn och blåsorkester.

Stycket är byggt på en dikt av Dan Andersson med samma namn. Besättningen är trumpet, trombon och dubbel blåskvintett. 1987 skrev jag en *Blåskvintett* till Helioskvintettens diplomkonsert på Kungliga Musikhögskolan. Kvintetten inleds med ett "rent" naturhornsolo, som spelades av Bengt Ny, strålande!

Under åren 2003-2005 skrev jag en del folkmusikaliska stycken åt Blåarsymfonikernas saxofonkvartett och av dessa stycken omarbetade jag *Svensk Svit* för symfonisk blåsorkester. Den versionen fick namnet *Svenska Landskap*. Till Blåarsymfonikernas 100-årsjubileum 2006 beställde orkestern ett "jubileumsverk" av mig. Det blev *Salute the Band*, som uruppfördes vid jubileumskonserten i Stockholms Konserthus i oktober 2006. Chefdirigenten Christian Lindberg ledde framförandet. Stycket fick verkligen ett fint mottagande och det har senare spelats in av BIS.

Har komponerandet funnits parallellt med klarinetten under alla år?

Ja, jag började med både klarinetten och komponerandet när jag gick på mellanstadiet. Och på den vägen är det!

När blev det bestämt att du skulle skriva en dubbelkonsert för hornfrossan?

Det var för ett och ett halvt år sedan - på våren 2007- som jag fick frågan.

Vad har du för relation till valthornet som soloinstrument?

Jag minns hur jag redan i tonåren älskade hornsolot i inledningen av Bruckners fjärde symfoni. Och på en inspelning från 1940-talet av Hugo Alfvéns 3:e symfoni, hörde jag den gamle svenske solohornisten Axel Malm spela solona i den långsamma satsen. Fantastiskt, viberande vackert!

Den svenska folkmusiken ligger också väldigt bra i valthornet! I min *En Västerdalsmässa* är de två hornen viktiga. Även valthornets möjligheter att lätt spela på övertonsserien är fascinerande. I t.ex. *Pajso* och blåskvintetten har detta varit värdefullt, eftersom övertonsseriens "kvartstoner" finns med i styckenas harmonik och melodik.

I *Salute the Band* ville jag använda parallella, synkroniserade 32-delsdrillar i de fyra hornen. Det visade sig inte vara alldeles lätt! Min hor-

Forts. på nästa sida

nistkollega i Blåsarsymfonikerna, Göran Hülphers, hjälpte mig att hitta de drillar som funkade. Det var lärorikt. Vissa gick bra som "läppdrillar" medan andra funkade med ventilerna. Jag blev också varse skillnaden mellan att drilla på ett horn och en klarinett. Klarinettklaffarna är minsann lätttriligare än hornventilerna!

Har Sören och Radovan varit inblandade i kompositionsarbetet eller hade du kontakt med dem innan du började skriva?

- Jag träffade Sören första gången för ett par år sedan. Han var intresserad av min musik och ville att jag skulle skriva något för horn. Ingen av solisterna var dock med under arbetet med hornkonserten. Jag kände att musiken, den här gången, behövde utvecklas i enskildhet för att inte störas. Ibland har jag arbetat på ett annat sätt -med återkommande "konsultationer" hos musikerna- men nu ville inte musiken det... Sedan var det helt underbart att få möta Sören och Radovan. Vilka musiker! Vilken förmån att få skriva för dem!

De två solohornstämmorna ur Emilssons dubbelkonsert, takt 220-224.

En dubbelkonsert innebär väl en möjlighet att spegla två karaktärer eftersom det är två solister inblandade. Kan du säga något om hur solostämmorna är utformade?

- Jag har tänkt de två stämmorna som två likvärdiga stämmor. Det är inte frågan om låg- och höghorn, utan båda är både och! Solisterna spelar ofta tillsammans, men de har också egna små "personliga" partier.

De två solohornstämmorna, takt 200-205.

Finns det svårigheter att instrumentera ett ackompanjemang i en blåsorkester när även soloinstrumenten är ett blåsinstrument?

- Det är naturligtvis en stor utmaning för den som komponerar för blåsorkester, men även för blåsorkestern själv, att jobba fram samma stora dynamiska bredd som symfoniorkestern har! Här har Blåsarsymfonikerna verkligen fantastiska möjligheter!

Hur arbetar du under kompositionsarbetet? Sitter du vid pianot-datorn-klarinetten-partituret?

- Växelbruk mellan aktivitet: att försöka, söka och upptäcka vid pianot - och passivitet: promenera eller ligga på soffan, för att låta hjärnan bearbeta och jobba i fred.

Senare kommer datorn med i arbetet. Men bara som noteringsverktyg.

Vad skall du komponera härnäst?

- Här tror jag att jag låter Ture Sven-ton tala: "Det är för tidigt att uttala sig om den saken!"

Början på partiet "Jazzy", takt 66-72.

Hans-Erik Holgersson ställde frågorna, Anders Emilsson svarade.

Movitz spanar vidare
efter
några av.....

Läsårets nybörjare.....

Movitz besöker denna gång elever på skilda platser i vårt avlånga land Sverige. En tjej från Upplands Väsby och hennes kompis och en tjej från Norrköping. Vi söker med ljus och lykta efter nybörjare som vill vara med i tidningen. Känner du att du vill vara med så ring eller maila till någon av oss i tidningsgruppen. Våra adresser hittar du om du tittar på sidan två i den här tidningen.

KARIN

Här på bilden till vänster ser ni en tjej som heter Karin Gåverud är 9 år och bor i Norrköping. Hon har förut spelat fiol och ridit, men fastnade för hornet på en instrumentdemonstration på Kulturskolan. - Det var så vackert och glänsande, berättar hon. Varje tisdag är det spellektion med läraren Sofia Nygren. Karin spelar på ett barnhorn och har med sig egen stol till lektionerna eftersom elevstolarna är för stora än så länge. Hon har bara spelat några veckor men kan redan flera melodier. Just nu är det läroboken "Blåsbus" som gäller.

BREVVÄN?

Vill du ha en brevvän som spelar horn? Movitz sätter gärna in annons. Hör av dig till någon i tidningsgruppen (Kontakt sid 2) senast 1/9 så finner du din annons i nästa nummer av Movitz!

HORNPEDAGOGER!

Vi behöver er hjälp med att få fram material till denna sida. Skicka in bild på era nybörjare samt ett litet reportage till tidningsgruppen (Kontakt sid 2) senast i 1/3. Det skulle även vara roligt med några brevvänsannonser, peppa dina elever!

Det här är Isabella, det är henne ni ser till vänster på bilden. Hon är nio år, går i fyran. Hon kommer från Upplands Väsby och spelar för Petra Nyberg. Tjejen till höger är Isabellas kompis Ellen. Musikskolan hade en kompisvecka i våras där kompisarna bjöds in att vara med på spellektionerna, Isabella följde med Ellen och det är på den vägen Isabella började spela valthorn. Hon hade tre lektioner i våras och har nu i höst spelat sedan i augusti. Hon spelar på ett Ventus barnhorn, men har ännu inte hittat på något att kalla det för. Hon spelar i boken blåsbus och hennes favoritlåt där är "On the Rock". Hon har precis spelat sin första konsert. Isabella har två katter, en hos mamma och en hos pappa. Ingen mer än Ellen av hennes kompisar spelar något instrument, men för ett par veckor sedan började hon i en orkester och då blir det fler spelkompisar. Isabellas favoritmat är spagetti och köttfärssås, men det skall vara utan ost och ketchup. Hon övar nästan varje dag, när hon hinner. Ibland kommer hon på att öva själv, och ibland påminner hennes mamma henne.

ISABELLA & ELLEN

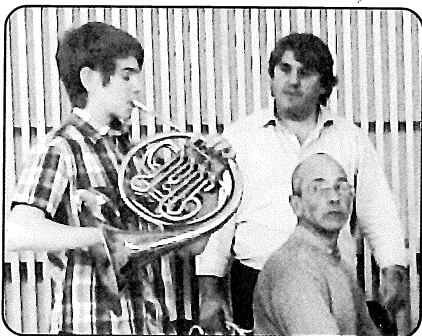
Tänk dig en fullsatt konsertsal. Tänk dig en hundramannaorkester av internationell klass med åtta av Nordens ledande hornister på podiet och ytterligare något dussin bakom scen. Tänk dig slutligen en världsledande hornist längst fram som solist. Detta och mycket annat blev verklighet på det 17:e nordiska hornseminariet på Island i juni.

Kargt landskap

Redan det faktum att evenemanget ägde rum på Island var tillräckligt för att göra resan värd besväret. Kargt lavalandskap, heta källor och ljusa nätter väntade oss som varit lyckliga nog att komma iväg på resan. Men inte nog med det. De isländska arrangörerna hade också bemödat sig om att erbjuda ett fullspäckat konsertprogram. Vi fick njuta av inte mindre än tre högklassiga konserter om dagen, alla fyllda till bredden med mästertligt hornspel. Att det inte blev mycket sömn behöver jag väl knappast nämna...

Ödmjuk världsstjärna

Det stora affischnamnet var Radovan Vlatkovic. Han hann både ge en masterclass och spela Strauss 2:a tillsammans med Islands symfoniorkester under de två dagar han var på plats. Man kan inte undgå att beröras av denne man, ett monster av teknisk och musikalisk briljans men samtidigt så oändligt ödmjuk och välvillig gentemot sina elever och medmänniskor. Det sätt han förvandlade 16-årige debutanten Halldór Bjarki Arnarsen (håll förresten utkik efter det namnet i framtiden!)

HORNÄVENTYR PÅ ISLAND

Sprakande invigning med bronslurar och fiffigt gömda hornmelodier.

från nervös masterclasslev till ung artist på bara tjugo minuter kommer för alltid att stanna i mitt minne.

På samma konsert som Vlatkovic uppträdde spelades också Strauss dramatiska Alpsymfoni. Islands symfoniorkester med dirigenten (och forne hornisten) Stefan Solyom i spetsen tog sig an detta krävande verk med bravur. Att dessutom få se hela den stora orkestern inklusive kontrabastrombon och vindmaskin förhöjde upplevelsen ytterligare. När sedan den avlägsna hornkören hördes från fjärran gick det inte annat än att rysa av välbehag och vördnad: bakom scenen stod nämligen en elit av nordiska hornister och spelade!

Stort solistuppbåd

Förutom Vlatkovic gästades seminariet bland andra av David M.A.P. Palmquist, Markus Maskunnitty, Esa Tapani, Jukka Harju, Jakob Keiding, Páll Sólstein, Samuel Seidenberg, Frøydis Ree Wekre, Joseph Ognibene, Stefán Jón Bernharðsson och våra svenska stjärnor Ib Lanzky-Otto och Annamia Larsson. Att säga vem av solisterna som gjorde det bästa jobbet är helt omöjligt. I konsertpauserna, mellan tuggor av de snittar som vi nästan alltid serverades gratis, var detta det ständiga samtalsämnet. Alla i publiken hade sin egen personliga favorithornist.

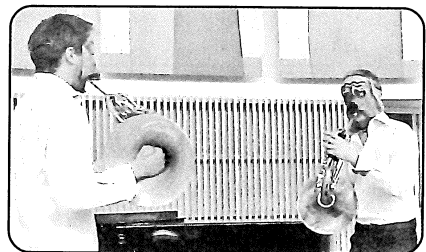
Haldór Bjarki Arnarsen (t.v.) får mästartips av Radovan Vlatkovic

Stärkt hornfamilj

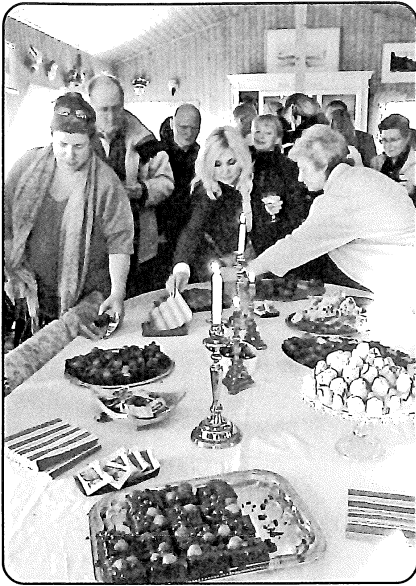
På kvällarna hölls det sedvanligt samkväm. Ibland i organiserad form, som festen när vi bjöds på färskank, surhaj och eldslukning, och ibland mer informellt i baren på Hotel Viking. Under dessa nattliga samtal slogs jag än en gång av hur viktiga sådana här sammankomster är. Vi pratade gamla minnen, spånade idéer och knöt nya vänskapsband. "Hornfamiljen" växte sig ännu starkare. Hemma i Sverige brukar andra instrumentalister avundas den sammanhållning vi hornister har, och till viss del är jag övertygad om att den beror på just den här typen av träffar.

Om man ska nämna något som kan förbättras till nästa gång var det möjligen aktiviteterna för oss som inte var professionella hornister. Ensemblespelet genomfördes i lite för stor grupp, och föredrag/seminarier fanns det inte särskilt många av. Å

Forts nästa sida

Hannibal Lecter eller kärlekskranka hundar? Jukka Harju och Tuomo spelade loss i uppskattade "Horn Hounds".

“Femtio hornister i mitt vardagsrum!” Sista stoppet på bussutflykten var hornisten Thorkell Jóelssons hus, beläget i ingenmansland med hästar i trädgården och en fantastisk servering.

David M.A.P. Palmquist blåste spontan fanfar vid forntida rådsplatsen Thingvellir.

andra sidan gjorde de fantastiska konserterna, de många utställarna och den spännande utflykten att man knappt hann sakna detta - spela gör man ju hela året ändå!

ÅK!

Sammanfattningsvis kan jag bara säga: Åk på hornseminarium nästa gång du får chansen. Ibland kan kursavgiften tyckas saftig eller avståndet långt, men ÅK! Det tar visserligen minst tio år tills det nordiska hornseminariet återvänder till Island, men redan om två somrar är det finländarnas tur. Vi ses i Lieksa 2010!

Text: Sofia Nygren
Foto: Maria Lindvall
Sofia Nygren

Forts. från sid 5

HUR VAR DET ATT SPELA MASTERCLASS FÖR RADOVAN?

Gunhild Fretheim, Blaker, Norge, studerande

- Det var jätteroligt! Han var så sympatisk. Han fick mig att se snabbt vad som var fel och jag fick bra tips om vad jag ska jobba med hemma.

Johan Hermansson, Södertälje, studerande

- Det var nervöst men roligt. saker jag kommer att ta med mig är att spela ut mer och artikulera mer.

Elin Skogh, Gustavsberg, hornist i Arméns Musikkår

- Först var det lite pirrigt, men han tog verkligen fram det bästa ur en, så jag kunde slappna av efter hand. Dessutom hade jag ju en förstående publik - bara hornister! Speciellt bra var när han spelade före och jag skulle fylla i hans fraser, då försökte jag härma hans klang och spelade ut mer.

Ib Lanzky-Otto höll ett intressant föredrag på hornfrossan.

FRÅN DRÖM TILL VERKLIGHET

Om konsten att arrangera ett nordiskt hornseminarium.

2008 går till historien som det är då Islands hornklubb, ivrigt påhejad av övriga nordiska systerföreningar, arrangerade ett nordiskt hornseminarium för allra första gången. Trots att klubbmedlemmarna själva säger sig vara nybörjare på arrangemang av det här slaget, satte de samman en fantastisk seminarievecka. De lyckades också med konststycket att genomföra den med ett ständigt leende på läpparna- trots hårt arbete och lite sömn. Joseph Ognibene, ordförande i Islands hornklubb, berättar hur det gick till bakom kulisserna.

Jag intervjuar Joseph Ognibene i bilen på väg till Thingvellirs dramatiska klipplandskap. Det är ett av stoppen på den utflykt han och hans kollegor ordnat för oss utländska besökare. Bilen är enda platsen där jag kan få en ordentlig pratstund med honom; hela veckan har han flängt mellan jobbet i Islands symfoniorkester i Reykjavik och hornseminariet i förorten Hafnarfjörður.

- Nästa gång ska vi organisatörer inte spela så mycket själva! skrattar "Joe". När jag och Emil (Friðfinns-

son, isländsk hornist) satt och repeterade inför en av seminariets konserter i förrgår, slog det mig till exempel att jag måste fixa en buss för publiktransport mellan musikskolan och stan. Jag satt som på nålar hela repet, för det var ju bara några timmar tills bussen behövdes!

Norsk uppmuntran

Den som såg till att det överhuvudtaget blev ett seminarium på Island var Frøydis Ree Wekre. Året var 1992.

- Vi stötte ihop med varandra i Manchester och började prata, berättar Joseph. Frøydis sa att om vi ville få igång hornaktiviteter på Island måste vi starta en hornklubb först. Vi grundade klubben några år senare, och hade det inte varit för den skulle vi inte ha kunnat samla folk till att fixa ett nordiskt hornseminarium. Så det här är Frøydis' förtjänst!

Ödet avgjorde

Under hela 2000-talet har sedan de övriga nordiska länderna uppmuntrat Island att ordna ett seminarium. För ett par år sedan, när klubben nått ett läge då man måste bestämma sig för att "tuta och köra" eller avblåsa det hela, hände något som Joseph beskriver som ödet.

- Stefan (Jón Bernharðsson) träffade av en slump Radovan Vlatkovic på en flygplats. Vlatkovic accepterade genast att komma och spela på Island om bara datumet stämde. Då fick vi ny energi, vi förstod att det här kunde bli något stort.

Manngrann uppslutning

Ett seminarium behöver förstås både pengar och folk för att kunna genomföras. Joseph tycker att det gått bra att fixa både och.

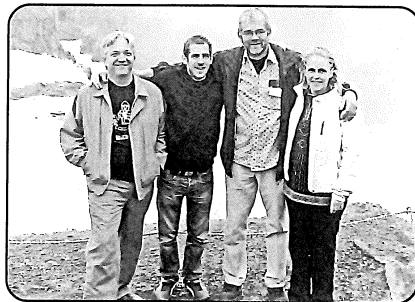
- Vi har fått stora delar av det vi frågat efter. Island är ett litet land som ligger långt bort, och både våra finansierare och de som jobbat gratis under veckan har förstått att alla måste ställa upp om det här ska bli något.

Vädret bäst

Nu är det seminariets sista dag, och den fem man stora (eller snarare lilla!) arrangörsgruppen kan pusta ut. På frågan om vad som varit bäst under veckan är Joseph Ognibene snabb med svaret:

- Vädret var bäst! Här regnar det nästan alltid, men hela seminarieveckan har vi haft strålende sol. Det är helt makalöst. En annan bra sak är förstås att vi fick hit Radovan. Och att få träffa så många vänner. Tack för att ni kom!

Fyra femtedelar av arrangörsgruppen: Joseph Ognibene, Stefán Jón Bernharðsson, Thorkell Jólsson och Anna Sigurbjörnsdóttir. På bilden saknas Jóhann Björn Ævarsson.

Titta noga, det här ser man inte varje dag.....

Text och bild: Petra Nyberg

Den 24 maj 2008 hände något fantastiskt i Hagaparken norr om Stockholm. Fyra personer kommer smygande från ingenstans. Var och en av dem håller under armen ett valthorn av prima kvalitet. Den oinvigde undrar först vad som händer, men ett vältränat öga förstår att det är något så ovanligt som en

hornkvartett på offentlig plats, dessutom i dagsljus. Ett vältränat öga kan också se vilka som döljer sig bakom de fantastiska kostymer som dagen till ära snyggt och prydligt bärs upp av kvartetten: Magnus Wretblad, Hanna Wallander, Eva-Tea Lundberg och Kalle Pettersson. Kvartetten spelade Bellman utom-

hus i solskenet, det lät friskt, homogent och vackert.

Hjärnan bakom kvartetten heter Anita Andersson. Hon är själv hornist och spelar i Stockholms Läns Blåsarsymfoniker. Dessutom är hon guide i Haga Parkmuseum. Byggnaderna i Hagaparken förvaltas av SFV, statens fastighetsverk. Verket har i uppdrag att levandegöra gamla miljöer, det vill säga visa upp för allmänheten vad som tillhör oss alla. På flera platser i Sverige hade SFV denna dag ett evenemang som de kallat "Hemliga rum". Rubriken syftar på att man vill visa upp det som i vanliga fall är "hemligt", det vill säga stängt på grund av att man vill skydda miljöerna så mycket som möjligt. Evenemanget var mycket trevligt, väl anpassat för alla åldrar. Både jag själv och mina barn var otroligt glada efteråt. En av dem ville till och med arbeta i Hagaparken när han blir stor. "Pilot eller Hagaparken".

Du som är sugen på att delta i en horntävling kan åka till Brno, Tjeckien, i vår!

International Interpretative Brasswind Instruments Competition Brno 30 april-4 maj 2009. Sista anmälningdag: 1 februari 2009 För mer information kring avgifter, boendemöjligheter, tävlingskategorier, repertoar mm se: [http:// www.zestebno.cz/index_en.php](http://www.zestebno.cz/index_en.php)

EIJE HAR SPELAT JAZZ VÄRLDEN RUNT

Efter artikeln om Håkan Nyqvist blev Movitz kontaktad av en annan svensk hornist med jazzen i blodet: Eije Högberg. Självklart vill vi berätta även hans historia.

Eije började sin musikerbana som musikelev i Visby 1954, och tog sedermera lektioner för Bo Kjellén och Wilhelm Lanzky-Otto. Någon symfoniorkesterplats blev det inte. Istället blev det pianojobb på restauranger, hotell och norska och svenska Amerikalinjen. Musiken tog honom världen runt. - Jag har spelat med bl. a. kände saxofonisten Jan Garbarek, berättar Eije. På 70-talet

återvände Eije till Sverige och Visby där han var verksam inom regionmusiken. Därefter blev det några år i Karlstad innan han slog han sig ner i Västervik, där han fram till pensionen jobbade som musiklärare. Idag håller Eije liv i hornspelet genom medverkan i den lokala orkesterföreningen och sextetten Hafsbandet. Lite jammande blir det också ibland, liksom storbandspiano och körsång.

Text: Sofia Nygren

Vems ögon är det här?

Svaret på den frågan får du på framsidan av nästa nummer av Movitz som kommer ut i Juni 2009

Movitz önskar er alla en riktigt god jul!